

ФІНАНСОВА ДЕРЖАВНА ПІДТРИМКА СУБ'ЄКТІВ МАЛОГО ТА СЕРЕДНЬОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА

Вінницький національний технічний університет

Анотація

Розглянуто основні види фінансової державної підтримки суб'єктів малого та середнього підприємництва для забезпечення їхнього сталого розвитку та подальшого функціонування.

Ключові слова: суб'єкти малого підприємництва, суб'єкти середнього підприємництва, фінансова підтримка.

Abstract

The main types of financial and state support for small and medium enterprises to ensure their sustainable development and further functioning are considered.

Keywords: small business entities, medium business entities, financial support.

Вступ

Загострення кризових явищ в економіці України призводить до втрати суб'єктами малого та середнього підприємництва своїх конкурентних позицій, та нерідко до банкрутства. В таких умовах саме виважена, диференційована фінансова державна підтримка справляє вирішальний вплив на формування та подальший розвиток суб'єктів малого підприємництва. Реальні труднощі з фінансуванням є сьогодні чи не найголовнішою проблемою для малого та середнього підприємництва України.

Метою дослідження є визначення особливостей та проблем фінансової державної політики щодо розвитку малого та середнього підприємництва в Україні.

Результати дослідження

Державна підтримка передбачає формування програм, в яких визначається механізм цієї підтримки. Програми державної підтримки розробляються та впроваджуються спеціально уповноваженим органом у сфері розвитку малого і середнього підприємництва із залученням інших центральних органів виконавчої влади та громадських організацій, що представляють інтереси суб'єктів малого і середнього підприємництва.

Згідно Господарського кодексу України [3] до суб'єктів малого і середнього підприємництва відносяться:

- фізичні особи підприємці, у яких середньооблікова чисельність працюючих за рік становить від 10 до 50 осіб та обсяг річного доходу становить від двох до десяти мільйонів євро (за середньорічним курсом Національного банку України);
- юридичні особи - суб'єкти господарювання будь-якої організаційно-правової форми та форми власності, у яких середньооблікова чисельність працюючих за рік складає від 10 до 250 осіб та обсяг річного доходу становить від двох до п'ятдесяти мільйонів євро.

Державна підтримка суб'єктів малого і середнього підприємництва та об'єктів інфраструктури підтримки малого і середнього підприємництва включає фінансову, інформаційну, консультаційну підтримку, в тому числі підтримку у сфері інновацій, науки і промислового виробництва, підтримку суб'єктів малого і середнього підприємництва, що провадять експортну діяльність, підтримку у сфері підготовки, перепідготовки і підвищення кваліфікації кадрів [1].

Надання фінансової державної підтримки здійснюється спеціально уповноваженим органом у сфері розвитку малого і середнього підприємництва, іншими органами виконавчої влади, Верховною Радою Автономної Республіки Крим, органами місцевого самоврядування, Українським фондом підтримки підприємництва та іншими загальнодержавними фондами, регіональними та місцевими фондами підтримки підприємництва.

Фінансова державна підтримка надається за рахунок державного та місцевих бюджетів.

Основними видами фінансової державної підтримки є [1]:

- 1) часткова компенсація відсоткових ставок за кредитами, що надаються на реалізацію проєктів суб'єктів малого і середнього підприємництва;
- 2) часткова компенсація лізингових, факторингових платежів та платежів за користування гарантіями;
- 3) надання гарантії та поруки за кредитами суб'єктів малого і середнього підприємництва;
- 4) надання кредитів, у тому числі мікrokредитів, для започаткування і ведення власної справи;
- 5) надання позик на придбання і впровадження нових технологій;
- 6) компенсація витрат на розвиток кооперації між суб'єктами малого і середнього підприємництва та великими підприємствами;
- 7) фінансова підтримка впровадження енергозберігаючих та екологічно чистих технологій;
- 8) інші види не забороненої законодавством фінансової державної підтримки.

Порядок використання коштів державного бюджету для фінансової державної підтримки суб'єктів малого і середнього підприємництва затверджується відповідно до вимог бюджетного законодавства.

Фінансова підтримка на зворотній основі – це безвідсоткові прямі інвестиції суб'єктами малого підприємництва в безготівковій формі на впровадження бізнес-проєктів. Метою цієї підтримки є:

- здешевлення кредитів, отриманих підприємствами в банківських установах для впровадження бізнес-проєктів, у межах повної або часткової суми відсотків кредиту;
- проведення експертизи проєктів (за необхідності);
- здійснення підготовки кадрів для малого та середнього бізнесу;
- фінансування заходів щодо підтримки підприємництва, проведення семінарів, нарад, виставок та інших організаційних заходів;
- патентування інтелектуальної власності, проведення сертифікації нових видів продукції.

Слід зауважити, що на сьогодні з державного бюджету на підтримку та розвиток малого та середнього підприємництва виділяється недостатній обсяг фінансових ресурсів.

Висновок

Таким чином, державна політика має на меті сформувати єдиний ефективно діючий механізм управління та регулювання діяльності підприємств малого та середнього підприємництва, підвищити рівень фінансової дисципліни господарюючих суб'єктів, гармонізувати законодавчу базу, покращити рівень інформаційного забезпечення системи здійснення підприємницької діяльності, оптимізувати взаємодію державних органів влади та малих і середніх підприємств у контексті реалізації євроінтеграційних прагнень України.

Але, ми можемо дійти висновку, що на даний момент, в нашій країні умови для відкриття та ведення підприємницької діяльності є малосприятливими.

Нестабільна політична, складна економічна та епідеміологічна ситуація, висока вартість ресурсів та корупція, являються основними перепонами на шляху функціонування та розвитку малого та середнього підприємництва.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Закон України «Про розвиток та державну підтримку малого та середнього підприємництва в Україні» Електронний ресурс. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4618-17#Text>
2. Державна підтримка малого та середнього підприємництва: Електронний ресурс. Режим доступу: <https://ngoipr.org.ua/blog/derzhavna-pidtrymka-malogo-ta-serednogo-pidpryemnytstva/>
3. Господарський кодекс України. Електронний ресурс. Режим доступу : <https://ips.ligazakon.net/document/t030436?an=2506>

Ольга Петрівна Черевата- студентка групи П-19мс, факультет менеджменту та інформаційної безпеки, Вінницький національний технічний університет, Вінниця.

Науковий керівник: **Алла Станіславівна Краєвська** – к.е.н., доц., доцент кафедри підприємництва, логістики та менеджменту, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, kraevska@vntu.edu.ua

Olga Cherevata - student of the P-19ms group, Faculty of Management and Information Security, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia.

Supervisor: **Alla Stanislavivna Kraevska** - Candidate of Economic Sciences, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Entrepreneurship, Logistics and Management, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, kraevska@vntu.edu.ua

